

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/79/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5711216564
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5711216564.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Urbanovej a členov senátu JUDr. Yvetty Dzugasovej, JUDr. Františka Potockého, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Údernícka 5, 851 01 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Údernícka 5, 851 01 Bratislava, IČO: 36 613 843 proti žalovanej: Ing. I. B., nar. XX.X.XXXX, bytom V. W. XXXX/X, XXX XX E., za účasti vedľajších účastníkov na strane žalovanej: 1/ Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Fedinova 9, 851 01 Bratislava, IČO: 42 260 086, zastúpeného spoločnosťou HKP Legal, s.r.o., so sídlom Sasinkova 6, 811 08 Bratislava, IČO: 36 727 331, 2/ Občianske združenie OZ, právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom Sofijská 13, 040 13 Košice, zastúpeného JUDr. Ladislavom Miklušom, advokátom so sídlom J. T. X, XXX XX P., v konaní o zaplatenie sumy 3.473,18 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 15C/109/2012-140 zo dňa 30. 11. 2012, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 15C/109/2012-140 zo dňa 30. 11. 2012 potvrdzuje.

Žalovanej a vedľajšiemu účastníkovi v rade 2/ na strane žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Žalobca je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi v rade 1/ na strane žalovanej trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 78,68 eur na účet jeho právneho zástupcu HKP Legal, s.r.o., so sídlom Sasinkova č. 6, 811 08 Bratislava, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu zamietol (veta I. výroku rozsudku). Súčasne vyslovil, že žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva (veta II. výroku rozsudku). Vedľajšiemu účastníkovi v rade 1/ náhradu trov konania nepriznal (veta III. výroku rozsudku). Zároveň uložil žalobcovi povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi v rade 2/ trovy konania vo výške 416,25 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Ladislava Mikluša, advokáta so sídlom v P. (veta IV. výroku rozsudku).

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa návrhom zo dňa 7.12.2011, doručeným súdu dňa 15.12.2011, doplneným podaním doručeným súdu dňa 14.5.2012 domáhal, aby súd vydal platobný rozkaz, v ktorom by žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.473,18 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.959,65 eur od 15.2.2011 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia. Svoj návrh odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 14.2.2011 uzavretej medzi ním

ako postupníkom a Všeobecnou úrokovou bankou, a.s. so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155 ako postupcom, postúpil postupca na žalobcu svoju pohľadávku voči žalovanej. Postupca a žalovaná uzatvorili dňa 20.11.2006 Zmluvu k úverovému účtu alebo k číslu zákazníka č., ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Úverové zmluvné podmienky. Na základe tejto zmluvy poskytol postupca žalovanej úver. Podľa slov žalobcu zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky náležitosti zmluvy o úvere podľa § 497 až § 507 Obchodného zákonníka. Vzhľadom na to, že žalovaná neplnila splátky úveru riadne a včas, postupca vypovedal zmluvu o úvere a žalobca vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy. Pohľadávka ku dňu jej postúpenia predstavovala sumu 3.473,18 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 1.959,65 eur, riadneho úroku vo výške 1.113,30 eur, úroku z omeškania vo výške 287,20 eur a ostatného príslušenstva a poplatkov vo výške 113,03 eur v súlade s prílohou k zmluve o postúpení pohľadávok, ktorou postupca deklaruje, že údaje, výška a špecifikácia jednotlivých pohľadávok sú generované bankovým systémom a predstavuje aktuálny záväzok toho ktorého dlžníka ku dňu postúpenia pohľadávok, resp. k rozhodujúcemu dátumu v zmysle zmluvy o postúpení pohľadávok. Žalobca si v návrhu uplatnil aj zákonný úrok z omeškania počnúc dňom 15.2.2011, t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky, do zaplatenia.

Okresný súd poukázal na ust. § 2, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona SNR č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy, t.j. ku dňu 20.11.2006, ako aj ust. § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1 a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka pri aplikácii ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka a konštatoval, že vykonaným dokazovaním mal nesporne preukázať, že medzi právnym predchodcom žalobcu VÚB, a.s. a žalovanou bola uzavretá úverová zmluva, ktorú žalovaná podpísala ako fyzická osoba - spotrebiteľ, nakoľko o úver nežiadala v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Uvedené vyplynulo aj z tej skutočnosti, že zmluvu podpísala nie ako fyzická osoba živnostník, ale ako fyzická osoba s uvedením trvalého pobytu, rodného čísla, čísla občianskeho preukazu. Súd mal za to, že na základe uzavretej zmluvy o úvere medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bol žalovanej poskytnutý spotrebiteľský úver. Preto súd posudzoval zmluvu o úvere podľa vyššie citovaných ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Zmluva o úvere obsahovala všetky predpísané náležitosti. Predmetom úverovej zmluvy bol záväzok právneho predchodcu žalobcu poskytnúť žalovanej úver vo výške vo výške 70.000,- Sk (2.323,57 eur) za účelom splatenia zostatku pôvodného úveru a na druhej strane záväzok žalovanej splácať poskytnutý úver riadne a včas, a to formou 48-ich mesačných splátok vo výške 2.012,45 Sk (66,80 eur). Dátum prvej splátky bol stanovený na deň 24.12.2006, dátum poslednej splátky na deň 24.11.2010, ročná percentuálna miera nákladov bola 19,44 %, konečná výška úveru predstavovala sumu 98.517,60 Sk (3.270,18 eur), pričom z tejto sumy výška istiny predstavovala sumu 70.000,- Sk (2.323,57 eur) a výška úrokov s poplatkami sumu 28.517,60 Sk (946,61 eur). Neoddeliteľnou súčasťou predmetnej zmluvy boli Obchodné podmienky, s ktorými žalovaná vyslovila svoj súhlas podpisom zmluvy. Žalovaná úver nesplácala riadne a včas, preto právny predchodca žalobcu pristúpil k zosplateniu celého úveru ku dňu 5.3.2008. Pohľadávka právneho predchodcu žalobcu voči žalovanej bola na základe zmluvy o postúpení pohľadávok platne postúpená na žalobcu.

Prvostupňový súd dospel k záveru, že pri uzavretí úverovej zmluvy žalovaná vystupovala v pozícii spotrebiteľa. Táto zmluva, ktorá bola uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu, t.j. VÚB, a.s. a žalovanou, a ktorej súčasťou boli aj úverové podmienky, spĺňala všetky náležitosti uvedené v § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Právna úprava § 52 až § 60 Občianskeho zákonníka bola do tohto právneho predpisu začlenená zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Z. z. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, účinnou od 1.4.2004, čím došlo k zúženej aplikácii smernice, ktorá sa mala implementovať v súvislosti so vstupom Slovenskej republiky do Európskeho hospodárskeho a právneho systému. Uvedená právna úprava má základ v Smernici Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. V tomto smere preto okresný súd poukázal na § 23 a) ods. 1 zákona č. 634/1992 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, v ktorom je vymedzený pojem spotrebiteľskej zmluvy, kde spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ zmluvy ich podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na základe uvedeného je potrebné konštatovať, že došlo k uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy, na základe ktorej bol

žalovanej poskytnutý spotrebiteľský úver. Právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou sa teda spravuje prednostne ustanoveniami Občianskeho zákonníka a právnych predpisov upravujúcich právne vzťahy spotrebiteľského charakteru.

Vedľajší účastníci v rade 1/ a 2/ vystupujúci na strane žalovanej v konaní vzniesli námietku premlčania s tým, že vychádzali z ust. § 101 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. S vyslovenou námietkou premlčania žalovaná vyjadrila svoj súhlas. Keďže ide charakterom o spotrebiteľskú zmluvu, spotrebiteľské vzťahy sú vždy vzťahmi občiansko-právnymi, kde uvedené platí aj bez ohľadu na skutočnosť, či základný zmluvný vzťah medzi spotrebiteľom a dodávateľom plnenia je uzavretý podľa ust. Obchodného zákonníka. Normy obchodného práva sú použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku a predpisov vydaných na jeho vykonanie. Z tohto dôvodu je súd toho názoru, že plynutie premlčacej doby je potrebné posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Okresný súd citoval ust. § 100 ods. 1 a 2 a § 101 Občianskeho zákonníka (ďalej aj "OZ"), a konštatoval, že predmetom žaloby je zaplatenie sumy vo výške 3.473,18 eur, ktorá pozostáva z neuhradeného zostatku poskytnutého spotrebiteľského úveru vo výške 1.959,65 eur, riadneho úroku vo výške 1.113,30 eur, úroku z omeškania vo výške 287,20 eur a ostatného príslušenstva a poplatkov vo výške 113,03 eur. Zostatok nesplateného úveru vo výške 1.959,65 eur sa stal preukázateľne splatným ukončením zmluvy v dôsledku zosplatenia dňa 5.3.2008, pričom premlčacia lehota začala plynúť dňa 6.3.2008 a uplynula dňa 6.3.2011. Návrh na súd bol podaný dňa 13.12.2011 (ako to vyplýva z odtlačku pečiatky na obálke zažurnalizovanej na č.l. 18 súdneho spisu), teda po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty.

Žalobca v priebehu konania doložil listinný dôkaz, a to Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku zo dňa 24.3.2011, ktorá bola žalovanou podpísaná dňa 31.3.2011. Poukázal aj na predmetnú dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku, kde podľa neho v súlade s ust. § 558 a § 110 ods. 1 vety druhej OZ došlo k uznaniu dlhu žalovanou, a to sumy vo výške 3.847,19 eur, ktorá pozostáva z istiny vo výške 1.959,65 eur, z ostatného príslušenstva podľa zmluvy vo výške 1.400,50 eur, z úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.959,65 eur za dobu od 3.2.2011 do dňa splatnosti poslednej splátky podľa tejto dohody a nákladov na inkasné konanie vo výške 263,03 eur s tým, že v dôsledku, že došlo k uznaniu, tak toto právo na zaplatenie takto uznaného dlhu sa premlčuje za 10 rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo. Zároveň žalobca aj poukázal na to, že žalovaná v prípade podpísania predmetnej dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku vyhlásila, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkov.

Následne prvostupňový súd citoval na ust. § 3 ods. 1, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 4 a 5 a § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, podpísania predmetnej dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku, t.j. ku dňu 31.3.2011, ako aj ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinného k uvedenému dňu, pričom konštatoval, že pri uzatváraní dohody jednoznačne neboli dodržané princípy dobromyseľnosti, čestnosti a žalobca využil omyl a lešť v snahe dosiahnuť uznanie premlčaného dlhu spotrebiteľom. Uzavretím formulárovej dohody zo strany spotrebiteľa si spotrebiteľ zhoršil svoje zmluvné postavenie a uzatvorenie tejto dohody privodilo spotrebiteľovi značnú ujmu, čo je v rozpore s ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z činnosti súdu je zrejmé (z výsluchov žalovaných v konaniach), že k podpísaniu predmetnej dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku dochádza tým spôsobom, že zamestnanec žalobcu sa telefonicky nakontaktuje na žalovaného s tým, že mu oznámi, že došlo k postúpeniu pohľadávky a zároveň uvedie, že je tu dlh, ktorý má vo vzťahu k žalobcovi, a či chce pristúpiť na dohodu o splátkach dlhu. Žalovaný má za to, že ide len o podpísanie dohody o splátkach, a pritom ani netuší význam toho, čo podpisuje, a to uznanie premlčaného dlhu. Okresný súd tiež poukázal na ust. § 7 ods. 1, § 8 ods. 4 zákona o ochrane spotrebiteľa a konštatoval, že podľa jeho názoru dohoda o uzavretí splátkového kalendára o uznání záväzku je pre svoju nezrozumiteľnosť, neurčitosť, rozpor s dobrými mravmi a rozpor s kogentnými ustanoveniami spotrebiteľského práva, neplatná. Vzhľadom k uvedenému sa ďalej zaoberal preto námietkou premlčania, ktorá bola v konaní vznesená zo strany vedľajších účastníkov v rade 1/, 2/, vystupujúcich na strane žalovanej, s ktorými žalovaná vyslovila svoj súhlas. Poukázal pritom aj na ust. § 93 ods. 4 O.s.p., upravujúce postavenie vedľajšieho účastníka v konaní. S prihliadnutím na vznesenú námietku premlčania zo strany vedľajších účastníkov v rade 1/, 2/, vystupujúcich na strane žalovanej a súhlas žalovanej s týmito námietkami, okresný súd dospel k záveru, že žalovaný nárok je premlčaný, v dôsledku čoho žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol.

Rozhodnutie o trovách konania prvostupňový súd odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a konštatoval, že v tomto konaní bola úspešná žalovaná, ktorá si však trovy konania neuplatnila, a preto jej súd ich náhradu nepriznal. Zároveň si uplatnili trovy konania aj právni zástupcovia vedľajších účastníkov, vystupujúcich na strane žalovanej. Právny zástupca vedľajšieho účastníka v rade 1/ si trovy právneho zastúpenia uplatnil v podaní zo dňa 25.4.2012, doručenom súdu dňa 7.5.2012, ktorý však v lehote podľa ust. § 151 ods. 1 tieto trovy nevyčíslil, a preto mu okresný súd ich náhradu nepriznal. Právny zástupca vedľajšieho účastníka v rade 2/ na strane žalovanej si trovy právneho zastúpenia uplatnil v podaní zo dňa 25.5.2012, doručenom súdu dňa 28.5.2012, ktoré následne vyčíslil v podaní zo dňa 13.11.2012, ktoré došlo súdu dňa 14.11.2012, a to vo výške 416,25 eur za 3 úkony právnej služby, a to prevzatie a príprava zastúpenia; písomné podanie na súd - vyjadrenie k žalobnému návrhu, právny rozbor zo dňa 25.5.2012 a písomné podanie na súd - ospravedlnenie a vyjadrenie k dohode o uznaní záväzku zo dňa 13.11.2012 v zmysle ust. § 14 ods. 1 písm. a/ a b/ vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb pri hodnote jedného úkonu 131,12 eur (3 x po 131,12 eur = 393,36 eur), ku ktorým prináleží 3 x režijný paušál po 7,63 eur (spolu vo výške 22,89 eur). Priznané trovy konania vedľajšieho účastníka v rade 2/ na strane žalovanej tak predstavujú trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 416,25 eur, ktoré je žalobca povinný nahradiť v zmysle ust. § 149 ods. 1 O.s.p. vedľajšiemu účastníkovi v rade 2/ na účet jeho právneho zástupcu, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal zmeny napadnutého rozsudku tak, že jeho žalobe bude v celom rozsahu vyhovieť a zároveň si uplatní voči žalovanej a vedľajším účastníkom v rade 1/ a 2/ vystupujúcim na jej strane náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania; alternatívne navrhol napadnutý rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

Uviedol, že rozsudok okresného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a z nedostatočného zistenia skutkového stavu. Namietal, že dňa 31.3.2011 žalovaná podpísala dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, čo do dôvodu a výšky a zaviazala sa splatiť svoj záväzok. Predmetná dohoda podľa neho spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka, teda má písomnú formu, vyplýva z nej dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prísľub dlžníka tento dlh zaplatiť. Zároveň žalovaná potvrdila aj vedomosť o premlčaní dlhu a následkov s tým spojených (čl. 3 bod 3.4 Dohody). Keďže v danom prípade došlo k nespochybniteľnému uznaniu dlhu a na to, aby nastali právne účinky spojené s uznaním práva podľa § 110 ods. 1 vety druhej Občianskeho zákonníka, zákon nevyžaduje, aby mal dlžník v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu, začala plynúť nová premlčacia lehota. Uznanie práva podľa § 110 ods. 1 vety druhej Občianskeho zákonníka nemožno stotožňovať s inštitútom uznania dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka, čo potvrdzuje aj odlišné právne dôsledky, ktoré s nimi zákon spája. Úprava obsiahnutá v ust. § 558 Občianskeho zákonníka spája vedomosť toho, kto uznal premlčaný dlh, o jeho premlčaní, so vznikom vyvrátenej domnienky, že dlh v čase uznania trval, t.zn. ustanovenie § 110 Občianskeho zákonníka nepodmieňuje samotné uznanie dlhu a jeho účinky (hoci aj vo vzťahu k premlčanému dlhu) s nutnosťou vedomosti toho, kto dlh uznal, o jeho premlčaní a jeho následkoch. Súd sa v konaní len stotožnil s jednostranným nepreukázaným vyjadrením žalovanej, že o premlčaní dlhu a o následkoch premlčania nemala vedomosť, napriek tomu, že žalobca v konaní predložil relevantný jednoznačný dôkaz, že žalovaná uznala svoj záväzok voči žalobcovi, v ktorom zároveň aj potvrdila svoju vedomosť o premlčaní dlhu. Samotným premlčaním dlh nezaniká. Konanie žalobcu tak nemožno považovať za amorálne a nečestné a je absurdné, ak takýmto jeho postupu nebola poskytnutá ochrana. Uplynutím premlčacej doby sa oslabuje súdna vymáhateľnosť premlčaného práva, avšak veriteľovi premlčané právo zostáva naďalej zachované rovnako, ako nezaniká záväzok dlžníka voči veriteľovi. Tým, že žalovaná podpísala dohodu, prejavila svoju vôľu záväzok splniť, čo je zároveň v jej záujme, pretože po jeho splatení nebude figurovať v databázach neplatičov, čím sa môže v budúcnosti zlepšiť jej postavenie pri žiadosti o úver. Predmetná dohoda neobsahuje žiadne zložité, ani zavádzajúce právne formulácie. Obsah dohody nie je tak rozsiahly, aby sa s ním žalovaná nemala možnosť oboznámiť a okrem toho žalovaná dohodu podpisovala vo svojom bydlisku, teda mala možnosť si dohodu v pokoji prečítať a v prípade, ak mala záujem uzatvoriť dohodu s takýmto obsahom, vysloviť s ňou svoj súhlas svojím podpisom, resp. mala možnosť ju aj nepodpísať, ak s jej obsahom nesúhlasila. Nemožno preto spochybniť, že ide o prejav slobodnej vôle žalovanej, ktorá si je vedomá svojho záväzku, uzatvoriť so žalobcom predmetnú dohodu a svoj záväzok postupne splatiť. Žalobca tiež zdôraznil, že predmetnou dohodou dochádza k zmene obsahu záväzku zmluvných strán, ktorá spočíva v tom, že žalovanej je

umožnené splácať záväzkov v splátkach. Dochádza teda k zmene v spôsobe plnenia záväzku. Dohoda o zmene v obsahu záväzku je zmluvný vzťah, ktorý vznikol medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníčkou, pričom žalobca ako postupník tu nemá postavenie dodávateľa v zmysle spotrebiteľskej úpravy. Z uvedeného potom vyplýva, že uzatvorenie dohody o tom, že žalovaná uznáva svoj záväzkov, nemohlo byť žalovanej vnútené ako neprijateľná podmienka v spotrebiteľskej zmluve a na dohodu sa nevzťahujú ustanovenia o neprijateľných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Odvolateľ namietal aj povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi v rade 2/ trovy konania, nakoľko vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Poukázal pritom na judikatúru súdov Slovenskej republiky, pričom zdôraznil, že združenie žalovaných v konaní nezastupuje, a preto nemôže odkazovať vo svojich vyjadreniach na znenie ust. § 137 O.s.p.. Podľa názoru žalobcu ustanovenia Charty základných práv EÚ, ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ sa týkajú všeobecne ochrany spotrebiteľa. Žiadne z predmetných ustanovení nepoukazuje na to, že by sa združenia na ochranu práv spotrebiteľa mali nechávať zastupovať advokátmi, ale len na to, že nie je vylúčené, aby pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby.

Vedľajší účastník v rade 1/ na strane žalovanej v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Súčasne si uplatnil voči odvolateľovi náhradu trov odvolacieho konania.

Poukázal na tú skutočnosť, že vstúpil do konania oznámením, ktorým zároveň vznesol voči nároku uplatnenému žalobou námietku premlčania, obsahujúcu relevantnú právnu argumentáciu vedľajšieho účastníka, v dôsledku ktorej došlo zo strany súdu k zamietnutiu žaloby. Vedľajší účastník tak nevidí význam v poukazovaní na jednotlivé neprijateľné podmienky, ktoré sú už judikované inými súdmi ako neprijateľné, keď dlh žalovanej je premlčaný. Námietka premlčania nebola vznesená zo strany hlavného účastníka. Jedná sa o právnu námietku, vyplývajúcu z hmotnoprávných predpisov. Bez jej vznesenia by pravdepodobne bol hlavný účastník v konaní neúspešný, obdobne ako boli neúspešní mnohí ďalší spotrebiteľia, od ktorých žalobca vymáhal premlčané nároky v prevažnej väčšine zo spotrebiteľských zmlúv, ktoré navyše, obsahovali aj neprijateľné zmluvné podmienky. Početnosť spotrebiteľských vecí žalobcu s obdobným skutkovým a právnym základom, prejednávanych na všeobecných súdoch, a tým aj možnosti právnej obrany determinoval svojím postupom výlučne žalobca. O samotnej procesnej disciplinovanosti vedľajšieho účastníka v súdenom prípade nemôže byť sporu, a to z dôvodu, že vedľajší účastník si uplatňoval v konaní iba dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom a vyjadrenie), a to napriek tomu, že urobil dve rôzne písomné podania, obsahujúce vyjadrenia vo veci a právnu argumentáciu. Z uvedených dôvodov v súdnej veci okresný súd postupoval správne, keď pri rozhodovaní o náhrade trov konania v zmysle zásady úspechu aplikoval ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal vedľajšiemu účastníkovi trovy konania z titulu právneho zastupovania právnym zástupcom podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z..

Stanovisko žalobcu, popierajúce význam právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, považuje vedľajší účastník v rade 1/ na strane žalovanej za účelové a zjavne nesprávne, odporujúce zákonom SR a tiež predpisom EÚ. Poukázal pritom na ust. § 93 ods. 4 vety prvej O.s.p.. Argument o navyšovaní trov zjavne neobstojí. Každý účastník musí počítať s tým, že v súdnom konaní môže neuspieť a najkritickejším negatívnym následkom v takomto prípade je aj náhrada trov konania protistrane, ale aj na jej podporu vedľajšiemu účastníkovi. Práve z dôvodu činnosti vedľajšieho účastníka vystupujúceho na strane žalovanej nedochádza k priznaniu premlčaných nárokov pre žalobcu. Účelnosť právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka je nepochybne zrejmá, a nie bezvýznamná. Nie je preto žiaden dôvod, aby v súdenom prípade neúspech žalobcu v konaní, ktorého si musel žalobca byť vopred vedomý, znášal spotrebiteľ ako úspešná strana. Aj právnické osoby musia mať možnosť poradiť sa, obhajovať a nechať sa zastupovať. V danom prípade podľa názoru vedľajšieho účastníka v rade 1/ na strane žalovanej neexistuje ani dôvod pre aplikáciu ust. § 150 O.s.p. pri rozhodovaní o trovách konania.

Pre prípad, že by sa odvolací súd stotožnil s názorom žalobcu, vedľajší účastník to považuje, okrem porušenia základných procesných práv, aj za podstatný zásah do činnosti občianskeho združenia vymedzeného zákonom a právnymi predpismi EÚ a zároveň za zásadné obmedzenie práv spotrebiteľov v rámci súdneho konania, a preto v zmysle ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. pred vydaním rozhodnutia navrhol konanie prerušiť a požiadať Súdny dvor Európskych spoločenstiev (Súdny dvor EÚ) o

rozhodnutie o práve spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie - vrátane práva na priznanie náhrady trov konania v prípade, ak procesné úkony združenia budú v súdnom procese na prospech spotrebiteľa a budú mať v časti týkajúcej sa účasti spotrebiteľského združenia za následok úspech vo veci - ako o predbežnej otázke.

Vedľajší účastník v rade 2/ na strane žalovanej zostal v odvolacom konaní nečinný.

Žalovaná vo svojom vyjadrení k odvolaniu sa v celom rozsahu stotožnila s vyjadrením vedľajšieho účastníka v rade 1/, vystupujúceho na jej strane.

Konštatovala, že o premlčaní svojho dlhu nevedela a ohradzuje sa voči tvrdeniu žalobcu, že jej konanie nebolo morálne a čestné.

Krajský súd, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, podľa § 212 ods. 1 O.s.p. preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní a po preskúmaní ho bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. za použitia ust. § 156 ods. 3 O.s.p.) ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel ku správnym skutkovým zisteniam a prejednanú vec aj správne právne posúdil. Nakoľko i odôvodnenie písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 157 ods. 2 O.s.p., odvolací súd podľa § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

S poukazom na ust. § 219 ods. 1 a 2 O.s.p., ktoré tvoria základ potvrdzujúceho rozhodnutia v danej odvolacej veci, odvolací súd vyhodnotil rozsah a dôvody odvolania vo vzťahu k napadnutému rozsudku okresného súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom súdneho spisu a s prihliadnutím na uvedenú právnu úpravu dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa.

Odvolacie námietky žalobcu odvolací súd nepovažuje za dôvodné.

Nepochybne zmluva o úvere, ktorá bola uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou, má spotrebiteľský charakter. Platná právna úprava v čase uzavretia zmluvy umožňuje vyvodiť právny záver, že zmluva o úvere (§ 497 a nasl. Obchodného zákonníka) bola napriek povahe tzv. absolútneho obchodu zmluvou typovou, teda spotrebiteľskou a je preto právne irelevantný právny prameň, podľa ktorého sa príslušná zmluva spravuje. Vychádzajúc z predchádzajúceho, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva upravená podľa Občianskeho, ale aj Obchodného zákonníka, ako aj podľa ktoréhokoľvek iného zákona, vyhovujúca vyššie uvedenej charakteristike, teda že ide o zmluvu, ktorej charakteristickým znakom je, že sa uzaviera vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, keď súčasne je zřejmé, že zmluvnou stranou na jednej strane je dodávateľ s poukazom na predmet jeho podnikania (viď výpis z obchodného registra na právneho predchodcu žalobcu a vymedzený predmet činnosti)

a na strane druhej spotrebiteľ (žalovaná), ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripravený návrh na uzavretie zmluvy. I napriek tomu, že následne došlo k postúpeniu pohľadávky, ani dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku uzavretá medzi účastníkmi dňa 31.3.2011, nestráca charakter spotrebiteľskej zmluvy. Ustanovenia spotrebiteľského práva treba totiž aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu, teda jaj

na právny úkon uznania dlhu. Odvolací súd nespochybňuje, že uznanie dlhu ako inštitút zabezpečenia záväzku je inštitútom legálnym a zákonom aprobovaným. Ide o jednostranný úkon, ktorý tento charakter nestráca, ani keď je súčasťou iného dvojstranného úkonu. V súdnej veci však treba prihliadnúť na spôsob, akým tento úkon dlžníka - spotrebiteľa vznikol. Pokiaľ by bol prejavom slobodnej vôle spotrebiteľa, tak napriek jeho nevýhodnosti pre spotrebiteľa, by súd jeho platnosť nemohol namietat'. V súdnej veci to však bol práve žalobca (ako subjekt práva znalý), ktorý si vynútil u žalovanej návštevu a dal jej podpísať ním vopred pripravený formulár, kde okrem dvojstranného právneho úkonu vo forme dohody o splátkach, ktorý dlžníkom zvyčajne prezentuje, vložil aj pre ňu zjavne nevýhodný jednostranný úkon uznania záväzku, ktorý dlžníkom na rozdiel od dohody o splátkach už výslovne neinterpretoval. Pri uzatváraní dohody o splátkovom kalendári a uznaní dlhu došlo k nekalej obchodnej praktike, ktorá bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti a ktorá podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov. Umiestnenie textu o vedomosti premičaného dlhu nasvedčuje tomu, že zo strany žalobcu došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktorá predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti.

V uvedených súvislostiach preto ani odvolací súd nemohol dospieť k inému záveru, než k akému dospel prvostupňový súd. Aj podľa názoru odvolacieho súdu sa totiž jedná o formulárovú dohodu zo strany spotrebiteľa, ktorou si spotrebiteľ zhoršil svoje zmluvné postavenie a uzatvorenie tejto dohody privodilo spotrebiteľovi značnú ujmu, čo je v rozpore s ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Samotný text dohody o uzavretí splátkového kalendára o uznaní záväzku je pre svoju nezrozumiteľnosť, neurčitosť, rozpor s dobrými mravmi, ako aj kogentnými ustanoveniami spotrebiteľského práva, citovanými v napadnutom rozhodnutí, neplatná a tak nemôže požívať právnu ochranu.

V dôsledku neplatnosti tejto dohody okresný súd postupoval správne, pokiaľ sa zaoberal námietkou premičania vznesenou zo strany vedľajších účastníkov v rade 1/, 2/, vystupujúcich na strane žalovanej, ktorá vyslovila súhlas s ich vstupom do konania, ako aj súhlas s týmto ich hmotnoprávnym úkonom. Prvostupňový súd preto postupoval správne, keď žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol.

Rovnako vecne správne rozhodol okresný súd aj o náhrade trov prvostupňového konania, zohľadniac zásadu úspechu žalovanej v konaní, ako aj fakt, že táto účastníčka nevzniesla proti žalobcovi procesný návrh na uplatnenie trov konania v súlade s ust. § 151 ods. 1 O.s.p.. Prvostupňový súd postupoval tiež správne, keď s ohľadom na fakt, že splnomocnenému zástupcovi vedľajšieho účastníka v rade 1/, vystupujúceho na strane žalovanej s poukazom na ust. § 151 ods. 1 a 2 O.s.p. nepriznal rovnako náhradu trov konania, napriek ich úspechu v tomto konaní. Za vecne správne odvolací súd považoval i rozhodnutie okresného súdu o priznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi v rade 2/, ktoré plne zodpovedá ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a úspechu žalovanej v tomto konaní. Tieto trovy boli prvostupňovým súdom vyčíslené a priznané v správnej výške, ktoré v súlade s ust. § 149 ods. 1 O.s.p. súd správne uložil zaplatiť na účet advokáta, ktorý zastupuje tohto vedľajšieho účastníka v konaní.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok okresného súdu v celom rozsahu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny p o t v r d i l .

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že žalovanej ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - žalobca nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na ich náhradu. Naproti tomu úspešná žalovaná si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnila (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a fakticky jej ani žiadne trovy v súvislosti s terajším druhostupňovým konaním nevznikli. Rovnaká právna argumentácia platí aj vo vzťahu k trovám odvolacieho konania vedľajšieho účastníka v rade 2/, vystupujúceho na strane žalovanej.

Vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi v rade 1/ na strane žalovanej rozhodol tiež krajský súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. Ako už bolo uvedené vyššie v odvolacom konaní bola úspešná žalovaná. Vedľajší účastník v rade 1/, vystupujúci na jej strane si uplatnil trovy

právneho zastúpenia v zmysle vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, a to za vyjadrenie k odvolaniu (§ 10 ods. 1 s použitím § 14 ods. 3 písm. c/ cit. vyhl.) vo výške 78,68 eur (vrátane 20 % DPH). Podľa § 16 ods. 3 vyhlášky si tiež uplatnil aj náhradu tzv. režijného paušálu v sume 9,37 eur vrátane 20 % DPH. Náhrada trov odvolacieho konania vrátane 20 % DPH účtovanej v súlade s ust. § 18 ods. 3 cit. vyhl. tak v zmysle vyčíslenia právneho zástupcu vedľajšieho účastníka v rade 1/ vystupujúceho na strane žalovanej predstavuje sumu 78,68 eur. Aj keď správne mala byť výška trov odvolacieho konania právnym zástupcom vedľajšieho účastníka účtovaná v hodnote jedného úkonu právnej služby vo výške 131,12 eur, ku ktorému prináleží režijný paušál vo výške 7,63 eur a k tomu 20 % DPH v sume 27,70 eur, t.j. spolu 166,45 eur, odvolací súd viazaný návrhom tohto vedľajšieho účastníka v súlade s ust. § 153 ods. 2 O.s.p. mu priznal trovy právneho zastúpenia vo výške, v ktorej si uplatnil, t.j. v sume 78,68 eur, ktorú v súlade s ust. § 149 ods. 1 O.s.p. uložil žalobcovi zaplatiť na účet advokáta, ktorý zastupuje vedľajšieho účastníka v rade 1/ na strane žalovanej v tomto konaní.

Nakoľko v tomto konaní tak prvostupňový súd, ako aj odvolací súd priznal právo vedľajšiemu účastníkovi na odmenu za právne zastupovanie, pokiaľ sa jedná o účelne vynaložené trovy a hľadisko účelnosti bežne využíva vo svojej rozhodovacej praxi, pričom toto rozhodovanie sa opiera o vnútroštátnu právnu úpravu, nebolo potrebné rozhodovať o procesnom návrhu vedľajšieho účastníka v rade 1/, týkajúceho sa prerušenia konania, keďže tento procesný návrh bol uvedeným vedľajším účastníkom podaný len pre prípad, že by mu súd nechcel náhradu trov konania priznať.

Toto rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.